

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Quæst. 4. Qua ratione Ars categoricorum syllogismorum de medio
singulari sit construenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

125 Quibus vis illatiua legitima ad inferendum necessarii verum ex vero omnium modorum syllogisticorum, quos continet præcedens tabula; sufficienter est demonstrata; cæteræ autem demonstrationes, quibus tum ostenditur, tum per deductionem ad impossibile illa demonstrabilis est, non difficile ab unoquoque ex dictis in totâ hac Arte colligi poterunt.

Propositio 22.

126 Confectaria, quæ ex primâ parte huius Artis intitulimus supra pariter ex hac secundâ inferenda veniunt.

Est certissimum. Atque ita dicendum, ut sunt in hac secundâ parte Artis 75 modi syllogistici contenti in tabulâ propositâ *proposit. 21.* in quibus ex antecedente vero necessario sequitur consequens verum; sic totidem esse, in quibus ex antecedente falso necessario sequitur consequens verum; & totidem necessario concluderetur ex antecedente vero consequens falsum, & totidem ex falso falsum, & totidem ex maiore falsâ, & minore verâ verum; & totidem ex maiore verâ, & minore falsâ verum; & totidem ex maiore falsâ, & minore verâ falsum; & totidem ex maiore verâ, & minore falsâ falsum. Quo omnes syllogismi in hac parte Artis possibiles, in quibus ex antecedente, aut vero, aut falso, aut mixto cum necessitate inferitur consequens aut verum, aut falsum 6064. sunt. Proindeque in reliquis, qui restant ex 13824. in hac parte Artis absolute possibilibus, nempe in 7760. ex quovis antecedente neque veritas, neque falsitas consequentis sequitur cum necessitate; sed alterutra contingenter pro diversitate materię. Quæ omnia consentaneè ad dicta in præcatis confectariis pro primâ huius Artis parte, pariterque demonstrari possent, factis tridem huiusmodi syllogismorum, iuxta ipsorum diversitatem, diversis tabulis. Cæterum, præterquam quod id esset valde prolixum, suppositis ibi in simili dictis, necessarium non est, sicut neque necessarium est alia confectaria repetere, quæ insuper circa primam partem Artis collegimus; tamen ea, servatâ suâ proportionem, etiam circa secundam hanc habeant locum.

Propositio 23.

127 Quemadmodum ex quatuor propositionibus prima, & ex duodecim secunda pars huius Artis in præcedentibus constructa est; ita pars tertia continens totam integram Artem ex 18. propositionibus categoricis simplicibus possibilibus supra *proposit. 3.* commemoratis construi pariter posset.

Constat ex hæcenus dictis in totâ hac quæstione. Cæterum, quia huiusmodi pars Artis tertia, siue integra Ars plus prolixitatis, quam utilitatis haberet, libenter illam prætermittimus. Si quis enim eam velit construere per dicta à nobis circa alias duas facile poterit. Id tantum adnoto. Ex dictis 18. propositionibus syllogismos possibiles omnino esse 46656. In quibus ferè 4000. sunt legitimi ad inferendum necessariò verum ex vero. Ut videant Logici, quàm copiosa syllogismorum seges in illis duobus principiis *Dies de omni,* & *Dies de nullo,* quibus hæc Ars subnecitur tanquam in semine contineatur. Et hæc de Arte categoricorum syllogismorum de medio communi satis sint dicta. Pergamus ad alteram construendam categoricorum syllogismorum de medio singulari.

QVÆSTIO IV.

Quâ ratione Ars categoricorum syllogismorum de medio singulari, quos expositorios appellant, sit construenda.

128 Hæc Ars adhuc desideratur in Scholis, cum tamen ea æquè ferè ad scientias sit utilis, ac altera syllogismorum de medio communi, de quâ egimus *quæst. 3.* Quocirca eam in præsentem *quæst.* tradere, qua norma illam ibi tradidimus, operæ pretium visum est. Quod ut sequitur, præstare aggredior.

Propositio 1.

129 Quidquid verè affirmatur de termino singulari, verè etiam affirmatur de quolibet identificato cum illo. Et quidquid verè negatur de termino singulari, verè etiam negatur de quolibet identificato cum illo.

Hæc sunt duo principia, in quibus Ars ista fundatur, satis ex ipsis reeminis evidentiâ; sed quæ inde insuper demonstrantur: quia si affirmatum verè de termino singulari, non affirmaretur verè de identificato cum illo, idem de eodem affirmaretur, & simul non affirmaretur verè contra principium evidentiissimum statutum *disp. 9. q. 5. proposit. 1.* Idemque sequitur, si negatum verè de termino singulari non negaretur verè de identificato cum illo, ut constat. Oportet tamen ad constantiam, & universalitatem istorum principiorum, quod non interueniat distinctio virtualis formalitatum realiter identificatarum compariens secum prædicata contradictoria, qualis reperitur inter Essentiam, & Personalitatem diuinam, & in nullo ente creato debet admitti, iuxta dicta à nobis supra *di. p. 1. 3. q. 6. & 7.* quæ ad rem videndæ.

Propositio 2.

130 Omnis syllogismus subnixus duobus principiis statutis *proposit. 1.* ex tribus omnino terminis, & tribus propositionibus debet necessariò componi.

Hæc propositio perinde ac *proposit. 4. quæstionis tertiæ* est demonstranda. Et appellationes quidem traditas ibi terminorum, & propositionum, ex quibus constant syllogismi illius Artis eodem modo habent hîc locum. Quare inde sumendæ.

Propositio 3.

131 Syllogismi huius Artis in duobus principiis *proposit. 1.* statutis fundandi ex solis, & omnibus propositionibus categoricis simplicibus componi possunt. Ex paucis tamen imprimis. Deinde ex pluribus eos componere; atque ita Artem hanc, sicut & præcedentem, in tres partes diuidere operæ pretium erit.

Pro intelligentiâ huius propositionis suppono primò, propositiones simplices categoricas, ex quibus huius Artis syllogismi, quemadmodum & præcedentis, componi possunt, omnino esse 18. recensitas, suisque literis designatas *disp. 19. q. 1.* & rursus *q. præced. proposit. 3.*

Suppono secundò, Quemadmodum oportuit Artem illam in tres partes diuidere construendo primam

ex illis, quatuor propositionibus A. E. I. O. ex quibus duntaxat vulgo circumfertur constructa. Et secundam ex duodecim illis selectis A. E. I. O. V. Vn. tA. tE. tI. tO. tV. tVn. & omitendo ob ipsius nimiam prolixitatem, constructionem tertia; ita etiam oportere, vt in hac Arte procedamus.

- 133 Diuidemus igitur illam in tres partes, quarum primam ex sex prædictarum propositionum, quæ ad syllogismos categoricos de medio singulari frequentius occurrentes in scientiis cæteris aptiores videntur, construemus, nempe ex I. O. V. Vn. tI. tO. secundam ex dictis 12. selectis, n. *præced.* propositis. Terciam autem ex omnibus 18. possibilibus construendam, vt nimis prolixam, & parum vtilem pariter omittemus. Hæc autem præstabimus, vt sequitur.

Propositio 4.

- 134 Vt syllogismus huius Artis legitimus sit, altera saltem præmissarum eius debet affirmatiua esse.

Hæc propositio, proportionem seruata, eodem modo demonstratur ex principiis statutis *proposit. 1.* ac *proposit. 4. questionis 3.* ex statutis ibi monstrata est.

Propositio 5.

- 135 Vt syllogismus huius Artis legitimus sit medium in vtraque præmissa debet esse singulare.

Id enim manifestè præ se ferunt principia statuta *proposit. 1.* iuxta quæ quicquid affirmatur, aut negatur de termino singulari de identificato tantum cum illo, quod eo ipso est singulare, neque commune potest esse, debet pariter affirmari, aut negari. Quod ipsum est ambo extrema cum eodem medio singulari debere comparari, vt inter se comparari legitime valeant; alioquin non comparanda inter se legitime ex vi dictorum principiorum, si alterum cum singulari, & alterum cum communi termino comparentur. Id quod manifestè cernitur in his syllogismis: *Hoc animal est homo: aliquis equus est animal: ergo aliquis equus est homo. Aliquis homo est hoc animal: aliquis equus est animal: ergo aliquis equus est homo. Hoc animal est homo: aliquod animal est equus: ergo aliquis equus est homo. Aliquis homo est hoc animal: aliquod animal est equus: ergo aliquis equus est homo.* Quorum primus est in prima figura, secundus in secundâ, tertius in tertiâ: & quartus in quartâ, iuxta dicta de figuris syllogismorum, q. 3. & infra dicenda in hac q. & tamen nullus benè concludit, eo quod medium in maiori est terminus singularis, & in minori communis. Itaque propositio data indubitabilis est.

Propositio 6.

- 136 Vt syllogismus huius Artis legitimus sit, necesse est, tum, quod terminus indistributus in antecedente non sit distributus in conclusione, tum, quod terminus in antecedente communis non distributus non sit singularis in conclusione.

Prior pars constat ex *proposit. 5. questionis 3.* Posterior autem ex *propositione 16. eiusdem questionis.*

Propositio 7.

Vt syllogismus huius Artis legitimus sit, quoties amba præmissa sunt affirmatiua, conclusio debet esse affirmatiua. Et quoties altera præmissarum est negatiua, conclusio debet esse negatiua.

Hæc propositio eodem modo demonstratur, proportionem seruata, ac *proposit. 6. questionis 3.* vt est notissimum.

Propositio 8.

Quoties in syllogismis huius Artis amba præmissæ sunt particulares de predicato communi nihil ex eis legitime inferitur.

Quia toties medium non est singulare in ambabus præmissis, contra *proposit. 4.* cum omnes termini earum communes sint.

Propositio 9.

Quoties altera præmissarum est particularis de predicato communi, & altera aut est particularis de predicato singulari, aut est singularis de predicato communi, nihil ex eis legitime inferitur.

Quia iis in casibus semel tantum ponitur in antecedente terminus singularis, debet autem poni bis singularis terminus, qui est medium, iuxta *proposit. 5.*

Propositio 10.

Quoties in præmissis duo sunt termini communes non distributi, in conclusione nullus terminus singularis reperiri debet, vt syllogismus huius Artis legitimus sit.

Quia, si alterum talium terminorum est medium, non erit medium bis singulare, contra *propositionem 5.* Si autem ambo dicti termini sunt extrema, procedetur à termino communi non distributo ad singularem, contra *proposit. 6.*

Propositio 11.

Figura syllogistica ad istam Artem pertinetes octo omnino debuisse adstrui, vt minimum autem quatuor ponenda sunt.

Hæc propositio eodem modo est ostendenda, & explicanda, atque *propositio 9. questionis 3.* Nam de figuris syllogisticis idem omnino hic, atque ibi censendum est. Quare ibi dicta pro hac propositioe dicta sunt.

Propositio 12.

Modi diuersi syllogismorum, qui componi possunt in quatuor figuris statutis *proposit. 11.* ex iis sex propositionum generibus I. O. V. Vn. tI. tO. quas pro construenda modo hac Arte parte selegimus *proposit. 3.* omnino sunt 1728.

Hæc propositio ex dictis *proposit. 10. q. 3.* demonstratur. Ex ibi enim dictis constat, tot esse posibles syllogismorum modos diuersos, quot sunt possibles ex numero propositionum, qui assumuntur, diuersi ternarij diuersitate oriunda à natura, & à positione, & à repetitione propositionum: Constat item, hunc ternariorum numerum inueniri.

niri multiplicato numero propositionum per se ipsum, & rursus multiplicato per ipsummet productum prioris multiplicationis; productum quippe posterioris dat numerum syllogismorum possibilem in vnaquaque octo figurarum, si octo numerarentur, iuxta dicta 9. 3. *proposit.* 9. quia tamen reducuntur ad quatuor, numerus productus bis in earum quâvis ponendus est. Semel pro directis, & semel pro indirectis syllogismis. Sex igitur propositiones impræsentiarum in primâ multiplicatione reddunt 36. præmissas; in secundâ 216. syllogismos directos, & totidem indirectos pro vnaquaque figurâ. Quorum omnium summa est prædicta 1728.

Propositio 13.

143 Præmissæ syllogismorum, quæ ex I. O. V. Vn. tI. tO. componi possunt in vnaquaque figurâ, omnino sunt 36. ex quibus 24. sunt ex se inutiles, & 12. viles.

Id demonstratur per tabulam combinationum similem illi, quam exhibuimus *quest.* 3. *proposition.* 11. ut enim ibi quatuor propositiones combinatæ reddunt 16. binarios, ita hic sex reddunt, 36. Ex quibus 24. sunt ex se inutiles: quia, vel ambæ præmissæ sunt negatiuæ, contra *proposition.* 4. vel ambæ sunt particulares de prædicato communi, atque ad eò ineptæ, iuxta *proposition.* 8. vel altera est particularis de prædicato communi, & altera, aut particularis de prædicato singulari, aut singularis de prædicato communi, quo pacto etiam sunt ineptæ, iuxta *proposit.* 9. Reliquæ vero 12. ex se sunt viles. Quæ omnia in tabulâ, quam vnusquisque ad normam citatæ sibi potest compingere, perspicuè deprehenduntur.

144 Et quoniam ex 24. binariis præmissarum ex se inutilium cum sex conclusionibus I. O. V. Vn. tI. tO. collatis altero numero per alterum multiplicato, iuxta dicta *ibidem* 144. syllogismi directi, & totidem indirecti resultant in vnaquaque figurâ, conficitur, syllogismos omnes inutiles ex vicio præmissarum præcisè in omnibus quatuor figuris posibles omnino esse 1152. superest videndum, quid sit de reliquis, qui ex 12. binariis residuis effici possunt.

Propositio 14.

145 Syllogismi, qui ex 12. binariis præmissarum ex se vtilium (qui separatis inutilibus restant iuxta dicta *proposit.* 13.) componi possunt in vnaquaque figura 72. omnino sunt directi, & totidem indirecti. Ex quibus 52. directi, & totidem indirecti inutiles sunt in vnaquaque figurâ; ex reliquis autem 20. qui supersunt, quidam in omni figurâ inutiles, & quidam in aliquâ tantum, aut in aliquibus viles sunt.

Prima, & secunda propositionis pars per tabulam, quam vnusquisque potest sibi compingere similem illi, quam exhibuimus *quest.* 3. *proposit.* 12. demonstratiuè ostenditur. In eâ enim apparet, ex dictis 12. binariis præmissarum 72. syllogismos resultare pro vnaquaque figurâ, qui propter directos, & indirectos bis sunt repetendi. Apparet etiam 52. ex illis esse inutiles, vel quia ex præmissis affirmatiuis inferunt negatiuæ, vel quia ex alterâ præmissâ negatiuâ inferunt affirmatiuæ, contra *proposition.* 7. vel quia habentes in præmissis duos terminos communes non distributos, in conclusione habent aliquem singularem, contra *proposit.* 10.

Pharus Scientiarum Tom. II.

Apparet denique, 20. syllogismos, qui supersunt in dictâ tabulâ omnibus his vitiis careere.

Vnde constat, syllogismos hinc resultantibus in-
utiles esse 52. directos, & totidem indirectos pro vnaquaque figurâ; atque ita omnes 416. qui iuncti cum 1152. relictis *proposit.* 13. conficiunt 1568. superest, ut pro ostendendâ tertiâ parte propositionis examinentur sigillatim prædicti 20. qui pro omnibus figuris sunt 160. uti factum est in simili *proposit.* 12. citatâ, *questionis* 3. Quo examine facto, quod hic adscribere, opus non est, constat primo, ex dictis 160 syllogismis sigillatim examinatis, solos 16. esse viles in omnibus quatuor figuris, reliquos verò 144. inutiles esse, vel quod non habent medium bis singularem, vel quod procedunt à termino indistributo ad distributum, aut à termino communi indistributo ad singularem. Qui subinde iuncti cum 1568. inutilibus recensitis *num. præced.* faciunt 1712. quibus, si adiungas 16. viles, componitur integer numerus syllogismorum, quos posibles in hac Artis parte statuimus *proposit.* 12. nempe 1728. Vnde rursus liquidd apparet, ex 1728. syllogismis de medio singulari, qui ex supradictis propositionibus I. O. V. Vn. tI. tO. componi possunt, solos 16. esse viles ad concludendum necessariò ex antecedente vero consequens verum, quos exhibet tabula sequens; reliquos verò ad id inutiles esse.

Tabula omnium categoricorum syllogismorum de medio singulari in hac primâ parte Artis possibilem, quibus necessariò concluditur verum ex vero, atque ad eò legitimi veniunt dicendi.

In 1. figurâ,
Directi.

V	tI	I
Vn	tI	O
Vn	tI	tO

Indirectus.

V	tI	I
---	----	---

In 2. figurâ,
Directus.

tI	tI	I
----	----	---

Indirectus.

tI	tI	I
----	----	---

In 3. figurâ,
Directi.

V	V	I
Vn	V	O
Vn	V	tO

S Indirecti.

Indirecti.		
V	V	I
V	Vn	O
V	Vn	tO

In 4. figurâ. Directus.		
tI	V	I

Indirecti		
tI	V	I
tI	Vn	O
tI	Vn	tO

Ex quibus quatuor habentes pro conclusione tO potestate continentur in aliis quatuor habentibus pro conclusione O, siquidem tO subalternata est ipsius O, ut constat ex tabulâ subalternarum propositionum *disput. 19. q. 2.*

Propositio 15.

148 Singulos syllogismos tabulæ præcedentis legitimos esse, atque adeo per illos ex antecedente veritate necessario inferri consequens verum, demonstratue ostenditur.

Demonstratio autem eorum tum ostensuè, tum per deductionem ad impossibile faciendâ est eadem methodo, ac arte, quâ facta est *quest. 3. proposit. 13.* syllogismorum de medio communi pertinentium ad primam partem illius Artis. Pro quo (relictis quatuor in aliis potestate contentis, qui demonstrari manebunt, iis demonstratis) suppono primò, singulos reliquorum duodecim, quo ordine sunt in tabulâ positi per dictiones sequentium verbum significari, ut loco citato in simili factum est.

Vili & Vnibo Rutilis, quæ Tistiri iunge.
Tistilis Rubus, pariter Punduso Musulli.
Pusimmo Timulis iunges, Tirumique Timunio.

Nempe per duas primas dictiones significantur duo primi directi primæ figuræ. Per tertiam indirectus eiusdem. Per quartam, & quintam directus, & indirectus secundæ figuræ. Per quatuor sequentes, duo priores directi, & duo priores indirecti tertiæ. Et per tres ultimas vnus directus, & duo priores indirecti quartæ. Suppono secundò, *Vili*, & *Vnibo* per ipsa principia huius Artis in ipsis euidenter exercita demonstrari immediatè; atque adeo modos perfectos dici posse respectu aliorum, qui per reductionem ad ipsos sunt ostensuè demonstrandi. Vnde suppono tertio, ceteros omnes de conclusione affirmatiua reduci ostensuè ad *Vili*; ad *Vnibo* autem omnes de conclusione negatiua. Quarto suppono, per litteram S. denotari, propositionem significatam per vocalem præcedentem conuertendam esse eo genere conuersionis simplicis, quâ conuertitur singularis de prædicato communi in particularem de prædicato singulari, vel vice versâ, iuxta dicta *disput. 19. quest. 6.* Per M. verò significatur, mutandas esse propositiones, ita ut maior pro minore, vel minor pro maiore ponatur. Cætera autem ad ostensuam demonstrationem huiusmodi modorum præstanda ex *proposit. illâ 13. questionis 3. citatâ* petenda sunt: quia hic eodem pacto habent locum.

Per deductionem autem ad impossibile demonstrari nequeunt modi imperfecti propositionum tabulæ reducendo eos ad duos perfectos prædictos, Demonstrabuntur tamen vna cum duobus ipsis perfectis ad duos perfectos de medio communi contentos in tabulâ propositâ *quest. 3. proposit. 10.* nempe ad AVV, & EVVn. Qui solum differunt à modis notissimis *Darij*, & *Ierio*, quod loco particularis propositionis singularem habent. Est autem eorum demonstratio, reductioque peius faciendâ, iuxta sequentes regulas, ac facta est *proposit. illâ 13. citatâ* syllogismorum de medio communi. Quæ quidem regulæ regulas etiam conuersionum traditas *suprà disput. 19. question. 6.* supponunt.

1. Omnes modi de conclusione affirmatiua reductur ad EVVn, & omnes de conclusione negatiua ad AVV. 2. *Vili* & *Vnibo* sic reductur. Ex contradictorio conclusionis fiat maior, & ex conuertente minoris concessa fiat minor, infereturque contradictoria maioris etiam concessa. 3. *Rutilis* reductur sic. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex maiori minor, infereturque contradictoria conuertentis minoris ipsi minori consequenter repugnans, huc inferetur conclusio, quæ conuersa in vniuersalem reddet contradictoriam minoris. 4. *Tistiri* sic reductur. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex conuertente minoris fiat minor, infereturque contradictoria conuertentis maioris, siue conclusio, quæ conuersa in vniuersalem reddet contradictoriam maioris. 5. *Tistilis* sic reductur. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex conuertente maioris fiat minor, infereturque contradictoria conuertentis minoris, siue conclusio, quæ conuersa in vniuersalem reddet contradictoriam minoris. 6. *Rubus*, & *Punduso* sic reductur. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex minore minor, infereturque contradictoria maioris. 7. *Musulli*, & *Pusimmo* sic. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex maiori minor, infereturque contradictoria minoris. *Timidis* sic reductur. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex minori minor, infereturque contradictoria conuertentis minoris, siue conclusio, quæ conuersa in vniuersalem dabit contradictoriam minoris. *Tirum* denique, & *Timunio* reductur ita. Ex contradictoria conclusionis fiat maior, & ex conuertente maioris fiat minor; infereturque contradictoria minoris.

Ex dictis, ex ipsâque naturâ huius primæ partis Artis præsentis inferitur primò, 16. intra ipsam syllogismos esse, in quibus ex antecedente falso necessario inferitur consequens verum: quia 16. syllogismi sunt, qui habentes conclusiones easdem totidem syllogismorum vtilium contradictorias, aut subcontrarias, siue alteram contradictoriam, & alteram subcontrariam præmissas habent, propterea ad istam proprietatem requiruntur, iuxta dicta *quest. 3. consequent. 1.* Vnde consequenter efficitur, esse quoque 16. syllogismos, in quibus ex maiori falsa (seu contradictoria, seu subcontraria maiori vtilium) & minore verâ necessariò inferatur consequens verum. Et totidem, quibus idem efficitur ex maiori verâ, & minore falsâ, iuxta dicta *ibid. consequent. 3. & 4.*

Secundò inferitur, in hac Artis parte, nullum esse syllogismum, in quo ex antecedente verò necessario inferatur consequens falsum: quia nullus est, qui retinens eandem præmissas alicuius syl-

logismi utilis pro conclusione habeat contradic-
toriam conclusionis illius, propterea ad istam pro-
prietatem requiritur, iuxta dicta etiam *quæst.* 3.
consect. 2. eo quod nullus habet pro conclusio-
ne propositionem uniuersalem, qualis solum esse
potest contradictoria conclusionis cuiusvis syllo-
gismi utilis; siquidem omnes conclusiones syllo-
gismorum vtilium particulares sunt, & proposi-
tioni particulari aliter, quam per uniuersalem non
potest contradici, ut constat. Vnde consequen-
ter efficitur, nullum quoque esse intra hanc Ar-
tis partem syllogismum, in quo ex alterâ præ-
missarum verâ, & alterâ falsâ, aut ex utrâque
falsâ necessariò inferatur consequens falsum: quia
ad hos omnes casus necesse erat, quod talis syllo-
gismi conclusio contradictoria esset conclusionis
alicuius syllogismi utilis, iuxta dicta in eadem *q. 3.*
consect. 5. 6. & 7.

153 Vnde tertio infertur, præter eos paucos syllo-
gismos, in quibus ex vero, & ex falso, & ex mix-
to antecedente necessariò sequitur consequens ve-
rum, ceteros omnes huius partis Artis eiusmodi
esse, ut ex suppositione antecedentis consequens
contingenter possit esse aut verum, aut falsum pro di-
uersitate materiæ.

154 Et hæc de primâ parte huius Artis categorico-
rum syllogismorum de medio singulari constructa
ex illis sex dumtaxat propositionibus I. O. V. Vn.
t. tO. Sequitur iam, ut de secundâ parte, eius ex
12. selectis propositionibus constituenda agamus,
iuxta dicta supra *propositione tertia*, nimirum
ex A. E. I. O. V. Vn. tA. tE. tI. tO. tV. tVn
Ex quibus eisdem construximus secundam par-
tem syllogismorum de medio communi. Pro quo
sequentes propositiones statuendæ sunt.

Propositio 16.

155 Omnes binarij præmissarum, quorum altera sal-
tem est quævis harum A. E. I. O. inutiles sunt ad con-
cludendum legitimè in Arte istâ.

Hæc propositio aliquas ex precedentibus com-
prehendit in se. Inde autem ostenditur: quia,
cum dictæ quatuor propositiones nullum habeant
terminum singularem, necesse est, ut omnis bina-
rius, vel ex vna earum compositus non habeat me-
dium bis singulare, contra *propositionem quintam*,
quandoquidem medium amborum præmissarum
debet terminus esse, ut constat ex *proposit.* 2.

Propositio 17.

156 Modi diuersi syllogismorum, qui ex 12. assun-
ptis propositionibus, nuperque expositis pro hac
Artis parte in quatuor figuris statutis *proposit.* 11.
componi possunt, omnino sunt. 13824.

Constat hæc propositio ex dictis *proposit.* 17.
9. 3. quæ ad rem recolenda.

Propositio 18.

157 Ex 144. binariis præmissarum, qui ex 12. pro-
positionibus fieri possunt, iuxta combinationum
regulam sæpe in superioribus repetitam, 96. sunt
inutiles in hac Arte.

Vel quia ambæ præmissæ sunt negatiuæ, con-
tra *proposit.* 4. vel quia altera saltem earum est vna
ex his propositionibus A. E. I. O. quæ binarium
viciosum reddunt in hac Arte, iuxta *proposit.* 16.
Restant igitur 48. præmissæ pro singulis figuris ex
se non inutiles.

Pharus Scientiarum, Tom. II.

Propositio 19.

In numero omnium syllogismorum, qui ex di-
ctis 48. præmissis ex se non inutilibus in omnibus
quatuor figuris effici possunt 340. omnino depre-
henduntur legitimi; atque adeo, viles ad inferen-
dum necessariò verum ex vero. Cæterique subinde
omnes in hac parte Artis possibiles ad id inutiles,
atque adeo non legitimi sunt.

Hæc propositio planè constabit facienti examen
omnium dictorum syllogismorum, iuxta regulas,
quas præscribunt propositiones præcedentes eâ in-
dustria, quâ illud faciendum docuimus circa pri-
mam, & secundam partem Artis constructæ *qm.* 3.
atque etiam circa primam huius: quam certè indu-
striam repetere necessariò non est. Itaque ex 13824.
syllogismis in hac parte Artis possibilibus, iuxta
proposit. 17. solum sunt legitimi, atque adeo viles ad
inferendum necessariò verum ex vero. In primâ qui-
dem figurâ 42. directi, & 39. indirecti. In secundâ
66. directi, & 66. indirecti. In tertiâ 23. directi, &
23. indirecti. In quartâ denique 39. directi, & 42.
indirecti; atque in omnibus quatuor figuris 340.
Quos exhibet tabula sequens.

Tabula omnium categoricorum syl-
logismorum de medio singulari in
hac secundâ parte Artis possibi-
lium, quibus necessariò concluditur
verum ex vero, legitimique pro-
inde dicuntur.

In 1. figurâ, Affirmatiui Directi.

1	V	tA	A
2	V	tA	V
	V	tA	I
3	V	tI	I
4	V	tV	V
	V	tV	I
5	tV	tA	tA
	tV	tA	A
6	tV	tA	tV
	tV	tA	V
	tV	tA	tI
	tV	tA	I
7	tV	tI	tI
	tV	tI	I
8	tV	tV	tV
	tV	tV	V
	tV	tV	tI
	tV	tV	I

Negatiui directi.

1	Vn	tA	E
	Vn	tA	tE
	Vn	tA	tVn
	Vn	tA	Vn
	Vn	tA	O
	Vn	tA	tO
2	Vn	tV	Vn
	Vn	tV	tVn
	Vn	tV	O
	Vn	tV	tO
3	tVn	tA	tE
	tVn	tA	tVn
	tVn	tA	tO

S 2 4 tV

4	tV	tE	tE
	tV	tE	tVn
	tV	tE	tVn
5	tV	tVn	tO
	tV	tVn	tVn
6	tVn	tV	tO
	tVn	tV	tO
7	Vn	tI	O
	Vn	tI	tO
8	tVn	tI	tO
9	tV	tO	tO

Affirmatiui indirecti.

2	V	tA	tI
	V	tA	I
	V	tI	I
3	V	tV	I
	V	tV	I
4	tV	tA	tV
	tV	tA	tI
	tV	tA	V
	tV	tA	I
7	tV	tI	V
	tV	tI	I
8	tV	tV	tV
	tV	tV	tI
	tV	tV	V
	tV	tV	I

Negatiui indirecti.

1	Vn	tA	E
	Vn	tA	Vn
	Vn	tA	tVn
	Vn	tA	tE
	Vn	tA	O
	Vn	tA	tO
	Vn	tV	tE
2	Vn	tV	tVn
	Vn	tV	tO
	Vn	tV	Vn
3	tVn	tA	tVn
	tVn	tA	O
	tVn	tA	tO
	tVn	tA	Vn
4	tV	tE	tVn
	tV	tE	O
	tV	tE	tO
	tV	tE	Vn
5	tV	tVn	tVn
	tV	tVn	tO
6	tVn	tV	tVn
	tVn	tV	tO
7	V	tE	O
	V	tE	tO
8	V	tVn	tO

*In 2. figura.**Affirmatiui directi.*

2	tI	tA	A
	tI	tA	V
	tI	tI	I
3	tI	tI	I
	tI	tV	V
4	tI	tV	I
	tI	tV	I
5	tA	tA	tA
	tA	tA	A
	tA	tA	tV
	tA	tA	V
	tA	tA	tI

	tA	tA	I
	tA	tA	tA
5	tV	tA	tV
	tV	tA	V
	tV	tA	tI
	tV	tA	I
7	tA	tI	I
	tA	tI	I
7	tV	tI	I
	tV	tI	I
8	tA	tV	tV
	tA	tV	tI
	tA	tV	I
	tA	tV	tV
8	tV	tV	tI
	tV	tV	I

Negatiui directi.

1	tE	tA	E
	tE	tA	tE
	tE	tA	tVn
	tE	tA	Vn
	tE	tA	O
	tE	tA	tO
	tE	tV	Vn
2	tE	tV	tVn
	tE	tV	O
	tE	tV	tO
	tE	tV	tE
3	tVn	tA	tVn
	tVn	tA	tO
	tVn	tA	tE
4	tV	tE	tVn
	tV	tE	tO
	tV	tE	tVn
5	tV	tVn	tO
	tV	tVn	tVn
6	tVn	tV	tO
	tVn	tV	O
7	tE	tI	tO
	tE	tI	tO
8	tVn	tI	tO
	tVn	tI	E
9	tA	tE	Vn
	tA	tE	tVn
	tA	tE	tE
	tA	tE	O
	tA	tE	tO
3	tA	tVn	Vn
	tA	tVn	tVn
	tA	tVn	O
4	tA	tO	O
	tA	tO	tO

Affirmatiui directi.

1	tA	tI	A
	tA	tI	V
	tA	tI	I
3	tI	tI	I
	tI	tI	V
4	tV	tI	I
	tV	tI	I
5	tA	tA	tA
	tA	tA	A
	tA	tA	tV

tA

tA	tA	V
tA	tA	tI
tA	tA	I
5 tA	tV	tA
tA	tV	A
tA	tV	tV
tA	tV	V
tA	tV	tI
tA	tV	I
7 tI	tA	tI
tI	tA	I
7 tI	tV	tI
tI	tV	I
8 tV	tA	tV
tV	tA	V
tV	tA	tI
tV	tA	I
8 tV	tV	tV
tV	tV	V
tV	tV	tI
tV	tV	I

Negativi directi.

1 tA	tE	E
tA	tE	tE
tA	tE	tVn
tA	tE	Vn
tA	tE	O
tA	tE	tO
tV	tE	Vn
tV	tE	tVn
tV	tE	O
tV	tE	tO
3 tA	tVn	tE
tA	tVn	tVn
tA	tVn	tO
4 tE	tV	tE
tE	tV	tVn
tE	tV	tO
5 tVn	tV	tVn
tVn	tV	tO
6 tV	tVn	tVn
tV	tVn	tO
7 tI	tE	O
tI	tE	tO
8 tI	tVn	tO
9 tO	tV	tO
1 tE	tA	E
tE	tA	Vn
tE	tA	tVn
tE	tA	tE
tE	tA	O
tE	tA	tO
3 tVn	tA	Vn
tVn	tA	tVn
tVn	tA	O
tVn	tA	tO
4 tO	tA	O
tO	tA	tO

In 3. figura.

Affirmativi directi.

3 V	V	I
4 V	tV	V
V	tV	I
7 tV	V	tI
tV	V	I
8 tV	tV	tV

Pharus Scientiarum Tom. II.

tV	tV	V
tV	tV	tI
tV	tV	I

Negativi directi.

2 Vn	tV	Vn
Vn	tV	tVn
Vn	tV	O
Vn	tV	tO
4 tV	Vn	tE
tV	Vn	tVn
tV	Vn	tO
5 tV	tVn	tVn
tV	tVn	tO
6 tVn	tV	tVn
tVn	tV	tO
7 Vn	V	O
Vn	V	tO
8 tVn	V	tO

Affirmativi indirecti.

3 V	V	I
4 tV	V	V
tV	V	I
7 V	tV	tI
V	tV	I
8 tV	tV	tV
tV	tV	V
tV	tV	tI
tV	tV	I

Negativi indirecti.

2 tV	Vn	Vn
tV	Vn	tVn
tV	Vn	O
tV	Vn	tO
4 Vn	tV	tE
Vn	tV	tVn
Vn	tV	tO
5 tVn	tV	tVn
tVn	tV	tO
6 tV	tVn	tVn
tV	tVn	tO
7 V	Vn	O
V	Vn	tO
8 V	tVn	tO

In 4. figura.

Affirmativi directi.

2 tA	V	tI
tA	V	I
3 tI	V	I
tV	V	tI
4 tV	V	I
tA	tV	tV
tA	tV	tI
tA	tV	V
tA	tV	I
7 tI	tV	V
tV	tV	tV
8 tV	tV	tI
tV	tV	V
tV	tV	I

S 3

Negativi

Negativi directi.

1	tA	Vn	E
	tA	Vn	Vn
	tA	Vn	tVn
	tA	Vn	tE
	tA	Vn	O
	tA	Vn	tO
2	tV	Vn	tE
	tV	Vn	tVn
	tV	Vn	tO
3	tA	tVn	Vn
	tA	tVn	tVn
	tA	tVn	O
	tA	tVn	tO
4	tE	tV	Vn
	tE	tV	tVn
	tE	tV	O
	tE	tV	tO
5	tVn	tV	tVn
	tVn	tV	tO
6	tV	tVn	tVn
	tV	tVn	tO
7	tE	V	O
	tE	V	tO
8	tVn	V	tO

Affirmativi indirecti.

1	tA	V	A
2	tA	V	V
	tA	V	I
3	tI	V	I
4	tV	V	V
	tV	V	I
5	tA	tV	tA
	tA	tV	A
6	tA	tV	tV
	tA	tV	V
	tA	tV	tI
	tA	tV	I
7	tI	tV	tI
	tI	tV	I
8	tV	tV	tV
	tV	tV	V
	tV	tV	tI
	tV	tV	I

Negativi indirecti.

1	tA	Vn	E
	tA	Vn	tE
	tA	Vn	tVn
	tA	Vn	Vn
	tA	Vn	O
	tA	Vn	tO
2	tV	Vn	Vn
	tV	Vn	tVn
	tV	Vn	O
	tV	Vn	tO
3	tA	tVn	tE
	tA	tVn	tVn
	tA	tVn	tO
4	tE	tV	tE
	tE	tV	tVn
	tE	tV	tO
5	tVn	tV	tVn
	tVn	tV	tO
6	tV	tVn	tVn

tV	tVn	tO
7 tI	Vn	O
	Vn	tO
8 tI	tVn	tO
9 tO	tV	tO

Propositio 20.

Omnes syllogismos, siue syllogisticos modos tabulæ præcedentis legitimos esse, atque adeo per illos ex antecedente vero necessario inferri consequens verum demonstratiue ostenditur.

Pro quo suppono primo, iuxta dicta q. 3. *proposition. 13. & 21.* omnes syllogismos directos primæ figuræ euidenter esse legitimos euidentiæ à principiis, in quibus Ars ista fundatur, *suprà præposit. 1.* statutus: quia in eiusmodi syllogismis expresse exercentur dicta principia. Vnde, eorum vi illatiua supposita tanquam per se euidentiæ à dictis principiis, quæ præ se ferunt, vis illatiua reliquorum per reductionem ad illos demonstranda est. Demonstratio autem aut ostensiva, aut per deductionem ad impossibile potest esse iuxta dicta *loco cit.* Appellabimus autem, sicuti ibi, distinctionis gratia, omnes dictos syllogismos directos, siue syllogisticos modos primæ figuræ perfectos, & reliquos ceteros imperfectos respectu eorum.

Suppono secundo, syllogismos imperfectos variis modis ad perfectos reduci posse demonstratione tum ostensiuâ, tum deducente ad impossibile; eligemus tamen vnum, aut alterum faciliorem, ceteris prætermisissis: cum satis sit vnâ, aut alterâ viam illatiuam dictorum syllogismorum ostendere demonstratiue.

Suppono tertio: quoties in aliquo syllogismo ex imperfectis alij potestate includuntur, eo quod conclusiones eorum illius conclusioni subalternantur, easdemque cum ipsis præmissas habent, sit esse demonstrare illum per reductionem ad perfectum. Eo enim semel demonstrato, reliqui potestate in ipso contenti demonstrari manent, vt *suprà q. 3. præposit. 13. & 21.* citatis in simili statutum est. Sunt autem in præcedente tabulâ syllogismi imperfecti alios in se potestate includentes ij, qui numeris notantur, & alios infra se siue numeris habent, scilicet, quos potestate continent. Vnde, ad perfectos reducendi illi potissimum sunt, qui notati sunt numeris.

Suppono quarto, vnumquemque syllogismum imperfectum notatum numero ad eum perfectum reduci ostensiuè, qui eodem numero notatus est, quando ostensiuè est reducibilis; quando verò solum per impossibile, ad eum, quem illi assignabimus. Vtraque autem reductio, supposita maiori eius explicatione tradita *suprà q. 3. præposit. 13.* quæ ad rem recognoscenda est, per sequentes regulas est facienda, quæ etiam supponunt regulas conversionum traditas *disp. 19. q. 6.* eamque conversionem præscribere semper censendæ sunt, quæ ad intetum fuerit idonea ex diuersis, quæ sæpe eadem propositio subire potest, vt dictum in simili *q. 3. præposit. 21.*

Sunt itaque pro modis indirectis primæ figuræ reducendis regulæ istæ. 1. Omnes affirmatiui, & ex negatiuis omnes contenti in tabulâ à n. 1. vsque ad 6. inclusiue ad eos perfectos, quibus correspondent in numeris, affirmatiui quidem ad affirmatiuos, & negatiui ad negatiuos sic ostensiuè reducuntur. Sumantur præmissæ vniuscuiusque modi imperfecti, & ex eisdem positæ in modo perfecto illi correspondente inferretur conclusio, quæ conuersa dabit eandem conclusionem modi imper-

imperfecti. 2. Regula est. Reliqui indirecti negatiui notati n. 7. & 8. sic ad suos correspondentes reducuntur etiam ostensiuè. Ex conuerrente minoris modi imperfecti fiat maior perfecti, & ex conuerrente maioris fiat minor, infereturque eadem conclusio imperfecti.

165 Pro modis autem directis secundæ figuræ reducendis sequentes sunt regulæ. 1. omnes affirmatiui, & ex negatiui omnes contenti in tabulâ n. 1. v. f. que ad 9. inclusiue secundum primum ordinem numerorum ad eos perfectos, quibus correspondent in numeris, affirmatiui quidem ad affirmatiuos, & negatiui ad negatiuos sic ostensiuè reducuntur. Ex conuerrente maioris modi imperfecti fiat maior perfecti, & ex minore retentâ minor, infereturque eadem conclusio imperfecti. 2. Regula est. Alij negatiui notati in tabulâ n. 1. & 3. secundum ordinem numerorum ad perfectos negatiuos sibi correspondentes in numeris sic reducuntur. Ex conuerrente minoris modi imperfecti fiat maior perfecti, & ex maiori minor, infereturque in modo perfecti conclusio, quæ conuersâ dabit conclusionem imperfecti. 3. Regula est. Reliquos modos negatiuos notatos n. 4. secundum ordinem cum suo subalternato ad nullum perfectum huius Artis reduci potest, aut ostensiuè, aut per impossibile. Reducetur tamen per impossibile ad aliquem modum perfectum Artis præteritæ syllogismorum de medio communi, nimirum ad tAA tA hoc pacto. Ex contradictoria conclusionis fiat minor dicti modi perfecti, & ex maiori concessâ fiat maior, infereturque contradictoria minoris etiam concessâ.

166 Pro modis verò indirectis secundæ figuræ, etsi dari possent totidem regulæ, ac pro directis, quibus reducerentur immediatè ad perfectos, sufficit tamen per vnicam reducere eos ad ipsos directos, singulos scilicet ad singulos, penes ordinem, quem habent in tabulâ: quo mediare ad perfectos per ipsas regulas directorum manebunt reducti. Regula autem est huiusmodi. Ex minori modi indirecti fiat maior directi, & ex maiore minor, infereturque in modo directo eadem conclusio indirecti.

167 Pro modis directis tertiæ figuræ reducendi hæc vna est regula. Omnes affirmatiui ad affirmatiuos, & negatiui ad negatiuos, quibus correspondent in numeris, sic reducuntur ostensiuè. Ex minore modi imperfecti fiat maior perfecti, & ex conuerrente minoris minor, infereturque eadem conclusio imperfecti.

168 Pro modis verò indirectis tertiæ figuræ satis est dare regulam, quâ illi singuli ad singulos directos eiusdem figuræ iam demonstratos reducuntur. vti eam dedimus pro indirectis secundæ figuræ. Ea autem est. Et minore modi indirecti fiat maior directi, & ex maiore minor, infereturque in modo directo eadem conclusio indirecti.

169 Per quam etiam eandem, solamque regulam, compendij causâ, modos omnes quartæ figuræ facit erit demonstrare reducendo scilicet directos ad indirectos primæ iam demonstratos, & indirectos ad directos, quos perfectos vocamus, vnumquemque ad sibi correspondentem, secundum ordinem, quem vtrique habent in tabulâ; sumptâ minore modi reducendi pro maiore modi, ad quem reducitur, & maiore pro minore: quod eadem conclusio modi reducti in modo, ad quem reducitur, inferetur.

170 Quibus omnium modorum syllogisticorum,

quos continet præcedens tabula, vis illatiua legitima ad inferendum necessariò verum ex vero sufficiens est demonstrata. Cætera autem demonstrationes, quibus tum ostensiuè, tum per deductionem ad impossibile illa demonstrabilis est, non difficile ab vnoquoque ex dictis à nobis, tum circa præteritam, tum circa præsentem Artem colligi poterunt.

Propositio 21.

Confectaria, quæ ex primâ parte Artis præteritæ syllogismorum de medio communi intulimus q. 3. pariter ex hac secundâ parte præsentis Artis inferenda veniunt.

Est certissimum: quia licet ea omnia ex primâ parte huius Artis non potuerint inferri, vt vidimus *propositio. 15.* eo quod propositiones particulares, quales sunt conclusiones syllogismorum vtilium eius partis intra illam non habent suas contradictorias. Ex hac tamen secundâ bene possunt: quia nulla est propositio, quæ intra illam suam contradictoriam non habeat quandoquidem ex duodecim propositionibus, quæ materia eius sunt, sex sunt alii sex oppositæ contradictoriæ, vt constat. Dicendum itaque ex 13824. syllogismis in hac parte Artis possibilibus, iuxta dictâ *proposit. 17.* vt sunt 340. exhibiti per tabulam datam *proposit. 19.* In quibus ex antecedente verò necessariò sequitur consequens verum, sic totidem esse, in quibus ex antecedente falso necessariò sequitur consequens verum, & totidem necessariò pariter concludentium ex antecedente verò consequens falsum; & totidem similiter ex falso falsum, & totidem ex maiore falsa, & minore verâ verum; & totidem ex maiore verâ, & minore falsâ verum; & totidem ex maiore falsâ, & minore verâ falsum; & totidem ex maiore verâ, & minore falsâ falsum. Quo omnes syllogismi in hac parte Artis possibiles, in quibus, supposito antecedente, aut vero, aut falso, aut mixto cum necessitate inferitur consequens aut verum, aut falsum 1720. sunt: Proindeque in reliquis, qui restant ex dicto n. 13824. in hac parte Artis possibilium, nempe in 11104. ex quouis antecedente neque veritas, neque falsitas consequentis sequitur cum necessitate; sed alterutra contingenter pro diuersitate materiæ. Quæ omnia consentaneè ad dictâ in præcitaris confectariis pariterque demonstrari possent, factis itidem huiusmodi syllogismorum, penes ipsorum diuersitatem, diuersis tabulis. Quæ tamen omittimus, ab vnoquoque, prout libuerit, facillè illinc huc transferenda, sicut & alia confectaria ibi tradita, & huc spectantia aliquo modo.

Propositio 22.

Quemadmodum ex sex suppositionibus prima, 172 & ex duodecim secunda pars huius Artis in præcedentibus constructa est; ita pars tertia continens totam integram Artem ex 18. propositionibus categoricis simplicibus possibilibus *disp. 19. quæst. 1.* recensitis, & sæpè hæcenus commendatis construi pariter possit.

Constat ex dictis in totâ hac, & præcedente quæstione. Cæterum, quia huiusmodi pars Artis tertia, siue integra Ars ob suam nimiam syllogismorum multitudinem plus prolixitatis, quam vtilitatis haberet, eam omittimus aliisque, eam ex dictis à nobis facillè construendam, si forsan arri-

ferit, remittimus. Ut factum in simili *quest. 3.*
propositio. 23.

QVÆSTIO V.

*Quanam Artes pro syllogismis hypotheticis,
& qualiter construi possint?*

173 **S**yllogismus hypotheticus dicitur, qui ex vnâ, vel pluribus propositionibus hypotheticis constat. Vnde purè hypotheticus dicitur, si omnes tres propositiones (ex quibus omnis syllogismus constare debet) hypotheticas habeat; mixtus verò, si habeat vnâ, aut duas categoricas, vt dicebamus *quest. 2.* Dico ergo vniuersè, quor fuerint principia vniuersalia pro omni materiâ, quorum virtute ex duabus propositionibus necessariò inferatur tertia, in quibus aut vnâ, aut plures sint hypotheticae, tot posse Artes syllogismorum hypotheticorum pro omni materiâ vniuersales constitui in talibus principiis fundatae, quarum constructiones tales erunt, quales postulauerint principia. Vt autem eiusmodi Artes vniuersales sint pro omni materiâ propositiones hypotheticæ interuenientes in sensu coniunctiuo communi omnibus hypotheticis sumendæ sunt, præscindendo à sensu causali, & illatiuo, qui non reperiuntur in omnibus, iuxta dicta *disp. 19. quest. 1. & 3.* Igitur statuentes imprimis per sequentes propositiones aliquot eiusmodi principia, aliquot subindè eiusmodi Artes in illis fundemus, vt sequitur.

Propositio 1.

174 Quidquid verificatur aut affirmatiuè, aut negatiuè de omni sub aliquâ hypothesi, sub eadem pariter verificatur de quolibet contento sub illo.

Principium hoc ea duo celebra *Dici de omni,* & *Dici de nullo* (in quibus Ars syllogismorum categoricorum de medio communi fundatur, pro vt vidimus *quest. 3. proposit. 1.*) complectitur translata ad statum conditionatum. Nec minùs euident, quàm illa est. Cùm sit manifestum vniuersaliter, quâ ratione, & in quo statu verificatur aliquid de continente, eadem ratione, & in eodem statu debere itidem verificari de contento, iuxta dicta *ibi.* De quo nullum est dubium.

175 Per hoc principium transfertur ad syllogismos purè hypotheticos integra Ars syllogismorum categoricorum de medio communi constructa à nobis dicta *quest. 3.* cum omnibus suis propositionibus, & tabulis, & consecutis, mutuo dumtaxat eorum omnium statu ex absoluto in conditionatum, propositaque in talibus ad reddendas hypotheticas propositiones absolutas singulis litteris, quibus illæ significantur, littera H. pro vt iam alias fecimus suprà *disp. 19. quest. 3.* Itaque tota illa Ars, hæc solum factâ mutatione, quam quilibet facere potest, æquè omnino valebit hîc pro syllogismis purè hypotheticis, atque ibi valuit pro categoricis. Sicuti enim legitimus est in primâ figurâ hic syllogismus categoricus A. I. I. hoc est: *Omnis homo loquitur: aliquod animal est homo: ergo aliquod animal loquitur;* ita etiam est legitimus in primâ figurâ hic syllogismus hypotheticus HA.

HI. HI. id est: *si omnis homo vigilat, omnis homo loquitur: sed, si omnis homo vigilat, aliquod animal est homo: ergo, si omnis homo vigilat, aliquod animal loquitur.* Et sicut legitimus est in secundâ figurâ hic syllogismus categoricus E. A. E. ita & hic hypotheticus HE. HA. HE. & in cæteris omnibus pariter.

Adde. Eandem syllogismorum categoricorum 176 Artem ad eos hypotheticos mixtos venire applicandam, qui ex vnâ præmissâ categoricâ, & alterâ hypotheticâ constant, inferuntque sub eadem hypothesi conclusionem; hæc tamen lege, quòd conditio posita in hypothesi non excludat obiectum præmissæ categoricæ. Ratio est conspicua: quia quando conditio non excludit obiectum absolute verum vnus præmissæ, si sub hypothesi talis conditionis est verum obiectum alterius, non possunt non sub eadem hypothesi ambo esse vera; & consequenter nec potest non esse verum sub eadem hypothesi obiectum conclusionis, iuxta dicta. Secus eueniet, si conditio ita est exclusiua obiecti absolute veri vnus præmissæ, vt illud sub hypothesi talis conditionis verum non sit, quantumuis sub hypothesi eius sit verum obiectum alterius. In tali enim casu, cùm non sint ambo vera sub tali hypothesi, neutiquam inferunt sub eadem veritatem obiecti conclusionis, quæ ex veritate amborum simultaneâ inferenda erat. E. g. Quia hic syllogismus categoricus in tertiâ figurâ legitimus est. I. A. I. nimirum: *Aliquis homo currit: Omnis homo est animal: ergo Aliquod animal currit;* hîc etiam hypotheticus mixtus ei correspondens est legitimus. I. HA. HI. nimirum: *Aliquis homo currit: si nullus homo est lapis, omnis homo est animal: ergo si nullus homo est lapis, aliquod animal currit;* eo quòd conditio minoris non excludit veritatem minoris; hic verò legitimus non est: *Aliquis homo currit: si nullus homo mouetur, omnis homo est animal: ergo, si nullus homo mouetur, aliquod animal currit;* eo quòd conditio minoris excludit veritatem maioris: quia licet sit absolute verum, aliquem hominem currere; non tamen est verum ex hypothesi, quòd nullus homo moueatur. Similiterque in cæteris omnibus philosophandum est.

Ex quibus patet, quo pacto integra Ars syllogismorum categoricorum de medio communi constructa à nobis *quest. 3.* ad syllogismos purè hypotheticos ipsis correspondentibus sit absolute transferibilis; atque adeo ab vnoquoque transferenda pro libito. Ad syllogismos autem mixtos prædictos cum limitatione explicarâ. Quo huiusmodi syllogismorum Ars æquè, atque illorum, constructa manet. Aduerto tamen id, quod supponit principium cui hæc Ars subnitiatur, omnes scilicet propositiones conditionatas, siue hypotheticas vniuersalesque ex syllogismis prædictis eiusdem hypothetis, eiusdem conditionis debere esse, vt syllogismus sic legitimus pro vt opus est, vt quæ ab statu absoluto ad conditionatum transferuntur easdem in statu conditionato, atque in absoluto sortiantur proprietates, iuxta doctrinam traditam suprà *disp. 19. quest. 3. proposit. 2.*

Propositio 2.

Quidquid verificatur affirmatiuè, aut negatiuè de 177 termino